

Dataskyddet tryggar dina rättigheter

Vem får samla in uppgifter om dig?
Hur används dina uppgifter?
Hur bevaras de?
Vart överläts dina uppgifter?
Bevaka dina intressen!

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

I den här broschyren

berättas om varje människas rätt till sina egna personuppgifter. Med en personuppgift avses en uppgift som gör det möjligt att identifiera dig eller din familj.

Integritetsskydd vid behandlingen av personuppgifter är en grundläggande rättighet. Närmare bestämmelser finner du i personuppgiftslagen (523/1999).

DATA SKYDDET ÄR DIN RÄTTIGHET.

Det finns uppgifter om dig exempelvis i

- befolkningsregistersystemet (magistraterna)
- skatteförvaltningens register
- Folkpensionsanstaltens förmånsregister
- arbetspensionssystemet (bl.a. Pensionskyddscentralen och försäkringsbolagen)

Dessutom kan uppgifter om dig finnas i

- patientregistren hos din hälsocentral och företagshälsovård
- medlemsregistret i en förening du tillhör
- din arbetsgivares personalregister
- din banks eller ditt försäkringsbolags kundregister

- ditt husbolags invånarregister
- din läroinrättnings elevregister.

Tänk själv efter, var annars du har skött ärenden, och var uppgifter om dig har kunnat registreras.

Uppgifter om dig kan finnas lagrade t.ex. i elektroniska register, på papper, i kartotek, i mappar eller som ljud- eller bildupptagningar. Alla personuppgifter som insamlats för samma användningsändamål utgör ett *personregister*. Det företag, den myndighet eller det samfund som samlar in dina personuppgifter kallas *registeransvarig*. Registeransvarig beträffande uppgifter som gäller dig är t.ex. din arbetsgivare och bank samt den som samlar in uppgifter om dig på nätet.

RÄTT FÖRVARADE UPPGIFTER GER TRYGGHET.

UPPGIFTER SOM HAR INSAMLATS OM DIG FÅR ANVÄNDAS ENDAST FÖR DET ÄNDAMÅL FÖR VILKET DE HAR SAMLATS IN.

Den registeransvarige skall uppgöra en registerbeskrivning över alla sina personregister. Be att få se den. Av den framgår vem som behandlar uppgifterna om dig och för vilket ändamål. Den redogör också för hur dina personuppgifter har skyddats.

Principer för dataskyddet

1. Uppgifter om dig kan insamlas endast med ditt samtycke eller om du genom kundförhållande, tjänstgöringsförhållande, elevförhållande, medlemskap eller något annat därmed jämförbart förhållande har en saklig anknytning till den registeransvariges verksamhet, eller då i lagen har bestämts om grunderna för insamlande av uppgifterna.
2. Insamlandet av personuppgifter skall vara behövligt och sakligt motiverat med hänsyn till den registeransvariges verksamhet.
3. Uppgifterna skall vara behövliga för det avsedda ändamålet och felfria.
4. Uppgifter som insamlats om dig får användas endast för det ändamål för vilket de insamlats.

5. Känsliga uppgifter kan insamlas endast under särskilda förutsättningar.
6. Uppgifterna om dig skall skyddas. Att överlåta dem åt utomstående förutsätter ditt samtycke eller lagstiftning som berättigar till överlåtagandet.
7. Du har i allmänhet rätt att få veta hur dina uppgifter behandlas, rätt att kontrollera dina egna uppgifter och rätt att kräva att en felaktig uppgift korrigeras.

DU FÅR INFORMATION

Den registeransvarige som samlar in personuppgifter om dig bör i allmänhet se till att du kan få följande information:

- Vem är registeransvarig
- För vilket ändamål används dina personuppgifter (t.ex. för att sköta ett patientförhållande)
- Vart dina personuppgifter i regel överläts
- Hur du kan utnyttja dina i denna broschyr beskrivna rättigheter: rätten till insyn, rätten att kräva rättelse av en uppgift och förbudsrätten.

Den registeransvarige bör meddela ovannämnda uppgifter t.ex. när du blir kund. Om du inte får uppgifterna utan att be om dem, fråga efter dem!

SKYDDET AV DE EGNA
UPPGIFTERNA
INGER SINNESRO.

VAR PÅ DIN VAKT - I SYNNERHET I NÄTET.

Vid direktreklam skall du få veta ur vilket register dina kontaktuppgifter har hämtats. På begäran skall det meddelas åt dig också vid telefonförsäljning. !

Du bör också få meddelande om första gången du antecknats i kreditupplysningsregister. Dessutom bör du få veta ifall de kreditupplysningar som inhämtats om dig har lett till ett för dig negativt beslut.

KONTROLLERA DE UPPGIFTER SOM GÄLLER DIG SJÄLV

- Du har rätt att få se de uppgifter som gäller dig själv och att få kopior av dem.
- Du har rätt att få veta varifrån uppgifter fås till registret, för vilket ändamål de används och vart de regelmässigt överlåtes.
- När en tillämpning med artificiell intelligens används skall åt dig också berättas hur den fungerar.
- Be om uppgifterna genom att själv besöka den registeransvarige eller med ett av dig undertecknat brev.

- Du har rätt att få uppgifterna utan obefogat dröjsmål.
- Du får uppgifterna gratis en gång per år.
- Rätten till insyn kan begränsas endast med stöd av lag.
- Om du inte får de uppgifter du ber om, skall den registeransvarige ge dig ett skriftligt intyg över vägran. Du kan föra ärendet till dataombudsmannen för behandling.

Du minns väl att du om du så önskar kan kontrollera dina personuppgifter. !

FELAKTIGA UPPGIFTER BÖR RÄTTAS

- Du har rätt att kräva att en felaktig uppgift rättas.
- Sänd den registeransvarige ett exakt, specificerat yrkande på rättelse.
- Den felaktiga uppgiften skall rättas utan obefogat dröjsmål.
- Du kan inte krävas på någon avgift för att uppgifterna rättas.
- Om den registeransvarige vägrar att göra de rättelser i dina uppgifter som du kräver, skall han på eget initiativ ge ett skriftligt intyg om detta. Därefter kan du föra ärendet till dataombudsmannen för behandling. !

Felfria uppgifter är en del av ditt rättskydd. !

DU HAR RÄTT ATT FÖRBJUDA ATT DINA PERSONUPPGIFTER ANVÄNDS

- för direktreklam, distansförsäljning och annan direktmarknadsföring
- för marknads- och opinionsundersökningar
- för personmatrikel
- för släktforskning.

Du kan utnyttja din förbuds rätt när uppgifter insamlas om dig, t.ex. när du ansluter dig till en förening eller prenumererar på en tidning, eller senare genom att meddela om saken till den registeransvarige.

Förbuds rätten är en del av din självbestämmanderätt.

Endast med ditt samtycke

Att marknadsföra varor eller tjänster per e-post eller mobiltelefon är tillåtet endast med ditt samtycke.

DU VET VÄL ATT INGEN HAR RÄTT ATT SÄNDA
MARKNADSFÖRINGSBUDSKAP TILL DIN TELEFON ELLER
E-POST UTAN DITT SAMTYCKE.

Ur myndigheternas personregister kan uppgifter om dig överlåtas för direktmarknadsföring eller opinions- eller marknadsundersökning endast med ditt samtycke eller när om saken har bestämts i lag. T.ex. ur befolkningsregister systemet överlåts uppgifter om dig för bl.a. direktmarknadsföring, om du inte har förbjudit överlåtande av dessa uppgifter.

Känner du till skydds förbudet?

Om du har befogat skäl att misstänka att din eller din familjs hälsa eller trygghet hotas, kan du hos magistraten och andra myndigheter som behandlar dina personuppgifter begära att uppgifter om din hemkommun eller adress inte överlåts till andra än myndigheterna. Detta är det s.k. skydds förbudet.

Dina personuppgifter i arbetslivet

Om integritetsskyddet i arbetslivet har stiftats en speciallag (477/2001). Denna lag bör finnas till påseende på din arbetsplats. Bekanta dig med lagen.

Lämna inte ut dina personuppgifter, om du inte vet vem som ber om dem. Var särskilt försiktig när du sköter ärenden i öppna data-nät. Skydda din hemdator. Tänk över, vilka uppgifter om dig själv du lägger ut på dina egna hemsidor, och respektera också andras rättigheter.

DET FINNS MÅNGA SOM HJÄLPER DIG

- Vänd dig alltid först till den **registeransvarige**. Den registeransvarige är skyldig att se till att dina i denna broschyr nämnda rättigheter tillgodoses.
- Ifall ditt ärende gäller behandlingen av dina personuppgifter i arbetslivet, kan du också kontakta **arbetarskyddsdistriktet**.
- I fråga om uppgifter om hälsotillståndet kan du vid behov också be om hjälp av **patientombudsmannen** vid den berörda verksamhetsenheten inom hälsovården.
- I frågor som gäller socialvården kan du också be om råd av kommunens **socialombudsman**.
- Ditt integritetsskydd i telekommunikationen övervakas av **Kommunikationsverket** (www.ficora.fi, 09-69661).
- Om du anser att ett brott har blivit begånget vid behandlingen av dina personuppgifter, kan du be **polisen** att undersöka saken.
- Om en lagstridig behandling av dina personuppgifter har orsakat skada, kan du kräva skadeersättning av den registeransvarige. Ifall enighet inte nås om ersättningen, kan du föra ärendet till **tingsrätten** för behandling.

KONTROLLERA ALLTID ATT DU VET ÅT VEM OCH FÖR
VILKET ÄNDAMÅL DU LÄMNAR UT UPPGIFTER

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ BETJÄNAR DIG

Av dataombudsmannens byrå får du

- rådgivning
- bulletiner och broschyrer

Ytterligare upplysningar finner du på Internet:

www.tietosuoja.fi

På sidorna hittar du också Internetversionen av den här broschyren.

Allmän rådgivning, bulletiner och modellblanketter fås per telefon eller per e-post tietosuoja@om.fi

Du kan också skriftligen be dataombudsmannen om råd eller be honom utreda huruvida dina personuppgifter har behandlats lagenligt. Om du inte av den registeransvarige får uppgifter som gäller dig, eller dina uppgifter inte rättas på det sätt du önskar, kan du skriva till dataombudsmannens byrå. Du kan också använda de blanketter för väckande av ett ärende som finns på våra hemsidor och hos vår byrå.

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

Besöksadress: Albertsgatan 25 A, 3:e vån., 00180 Helsingfors

Postadress: PB 315, 00181 Helsingfors

Telefon: (09) 16 003

(numret ändras 1.12.2002; nytt nummer 09-259 8771)

www.tietosuoja.fi